Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Llegenda del Dimoni dels Oms

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Alçada: 1118

Coordenades:

Latitud: 42.18143
Longitud: 2.01125
UTM Est (X): 418347
UTM Nord (Y): 4670394

Classificació

Número de fitxa 08216 - 92
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Cultural
Titularitat Pública
Fitxes associades:
Santuari de la Maredeu dels Oms
Imatge del dimoni dels Oms
Autoria de la fitxa Lluïsa Vilalta Pérez
Data de registre de la fitxa: dt., 10/05/2022 - 12:39

Descripció

La llegenda del Dimoni dels Oms és molt popular a Sant Jaume de Frontanyà i les seves rodalies. Aquesta narra la història d'un veí del poble que va trencar l'eix del carro que portava carregat de sacs de blat. Al

veure que hauria de carregar els sacs a coll, va remugar que pagaria el que fos perquè algú l'ajudés a portar-los fins a casa. Dit i fet, se li va presentar el Dimoni dels Oms disfressat, qui li va oferir la seva ajuda a canvi d'una petita recompensa. L'home, cansat i desesperat, va accedir ràpidament sense demanar detalls del tracte. El Dimoni va apilar els sacs tan carregat com podia, mentre que el veí es va començar a qüestionar l'orígen d'aquell personatge amb unes recargolades banyes i una cua que sortia sota els parracs. Per acabar-ho d'arreglar, l'estrany sabia on l'home vivia sense haver-li-ho dit! El dimoni va descarregar els sacs a l'era de la casa i li va demanar el pagament tal i com havien acordat: volia la seva ànima! En aquell moment, el pagès va entendre qui l'havia ajudat, però un tracte és un tracte i no es podia fer enrere. Aleshores va apareixer la Mare de Déu dels Oms, qui va afirmar que el tracte no era vàlid, doncs l'home havia demanat algú que l'ajudés a portar els sacs fins a casa i el dimoni els havia deixat a l'era. Gràcies a la intercessió de la Mare de Déu, l'home va salvar la seva ànima.

Observacions:

L'argument d'aquesta llegenda s'extén a tot el territori en diferents versions; d'entre les més conegudes, destaca la del Pont del Diable de Martorell.

Algunes versions d'aquesta llegenda inclouen petites variants, algunes de les quals substitueixen la figura de la Mare de Déu dels Oms per la de Sant Miquel, la que s'il.lustra en la imatge de l'escultura de Sant Miquel i el Dimoni que encara ara hi ha al Santuari dels Oms (l'original sembla que va ser cremada durant la Guerra Civil Espanyola).

El Dimoni dels Oms era molt popular, fins al punt que molta gent s'encomanava a ell, i no a Sant Miquel o a la Mare de Déu, amb l'expressió "valga'm el Dimoni dels Oms". També hi ha documentada part de la lletra d'una cançó que se li cantava, tot i que es desconeix la melodia: "El dimoni dels Oms té unes grosses banyes per treure els cristins d'aquestes contrades".

Bibliografia

RUMBO, A. (2005) "Festes i tradicions" a Sant Jaume de Frontanyà: Art, Natura i Pau; Diputació de Barcelona, Barcelona.

J. MAURI

SANT MIQUEL Y 'L DIMONI